

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/104/2017
Identifikačné číslo spisu:	8115206789
Dátum vydania rozhodnutia:	30.05.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Ján Šikuta
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:8115206789.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanej X. bývajúcej vo G., o zaplatenie 52,13 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 9 C 113/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 24. novembra 2016, sp. zn. 21 Co 10/2016, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 15. októbra 2015, č. k. 9 C 113/2015-51 uložil žalovanej vo výroku I. povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 2,40 Eur, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a výrokom II. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Výrokom III. zároveň určil, že zmluvná podmienka uvedená v bode 3.12 všeobecných obchodných podmienok žalobcu účinných od 1. marca 2015 v znení: „Pri zúčtovaní poplatkov môže dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby, úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu.“ je pre svoju neprijateľnosť neplatná. Výrokom IV. určil, že žalobca nemá právo na náhradu trov konania a žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu proti výroku III. rozhodnutia súdu prvej inštancie týkajúcej sa neplatnosti zmluvnej podmienky, rozsudkom z 24. novembra 2016, sp. zn. 21 Co 10/2016, v tejto napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Žalobca proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal 10. apríla 2017 dovolanie s tým, že dovolanie je prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, nakoľko právna otázka, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ešte nebola v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu vyriešená. Ako dôvod uviedol nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, ktorý podľa jeho názoru nesprávne

vyhodnotil nepovolené prečerpanie, nakoľko ho neposudzoval ako spotrebiteľský úver formou prekročenia v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov. Navrhol, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu aj rozhodnutie súdu prvej inštalácie v napadnutej časti zrušil, konanie o neprijateľnosti zmluvnej podmienky zastavil a žalobcovi priznal náhradu trov konania.

4. Žalovaná sa k dovolaniu nevyjadřila.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana s právnickým vzdelaním (§ 429 ods. 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

7. Dovolanie možno podať iba ak to výslovne pripúšťa zákon (§ 419 CSP). Dovolanie nie je ďalším odvolaním a dovolací súd nie je treťou inštaláciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Civilný sporový poriadok upravuje dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý možno podať len proti rozhodnutiam odvolacieho súdu výslovne uvedeným v zákone (§ 421 ods. 1 CSP), alebo len v prípade výskytu zákonom osobitne vymenovaných závažných procesných väd (§ 420 CSP).

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštalácie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Podľa § 422 ods. 1 CSP dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, na príslušenstvo sa neprihliada, b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy, na príslušenstvo sa neprihliada, c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmena a/ a b/. Podľa § 422 ods. 2 CSP na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštalácie.

10. Ustanovenie § 421 ods. 1 CSP vyjadřuje všeobecné pravidlo posudzovania prípustnosti dovolania, pokiaľ dovolateľ namieta určitým (presne zákonom vymedzeným) spôsobom riešenie právnej otázky odvolacím súdom. Následne zákonodarcu v § 421 ods. 2 CSP a § 422 ods. 1 CSP negatívnou enumeráciou určil okruh rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú vylúčené z dovolacieho prieskumu, a to aj v prípade, ak by spĺňali podmienky prípustnosti podľa všeobecných kritérií uvedených v § 421 ods. 1 CSP. Z uvedeného teda vyplýva, že § 421 ods. 2 CSP a § 422 ods. 1 CSP sú ustanoveniami špeciálnymi (lex specialis) k všeobecnému ustanoveniu § 421 ods. 1 CSP (lex generalis). Aplikácia tohto právneho princípu „lex specialis derogat legi generali“ má prednosť a dovolací súd tento vzájomný vzťah ustanovení zákona už vyjadřil vo viacerých rozhodnutiach ešte za účinnosti predošlej právnej úpravy podľa Občianskeho súdneho poriadku (porovnaj sp. zn. 3 Cdo 234/2005, 3 Cdo 62/2006, 3 Cdo 96/2006, 3 Cdo 210/2007, 7 Cdo 53/2011, 4 Obdo 19/2007). Dovolací súd ani za súčasnej novej právnej úpravy nevidí dôvod na odklon od svojej vyššie uvedenej judikatúry a považuje ju za plne

aktuálnu a aplikovateľnú aj dnes.

11. V prejednávanej veci sa žalobca meritórne domáhal zaplata peňažnej sumy vo výške 52,13 Eur s príslušenstvom od žalovanej titulom dlžnej sumy (nepovoleného prečerpania) na bežnom účte, ktorý zriadil pre žalovanú žalobca. Súd prvej inštancie okrem meritórneho rozhodnutia vo veci (výrok I. a II. rozsudku súdu prvej inštancie), určil vo výroku III. rozsudku aj neprijateľnosť zmluvnej podmienky ohľadne úrokov nepovoleného prečerpania. Odvolací súd na základe odvolania podaného žalobcom len do výroku III. tohto rozsudku, podrobil odvolaciemu prieskumu len predmetný výrok súdu prvej inštancie o určení neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky. To však neznamená, že v prípade, keď odvolací súd v napadnutom rozhodnutí potvrdil výrok súdu prvej inštancie o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky, nejedná sa už o spor o zaplata peňažného plnenia s príslušenstvom. Tu treba vziať na zreteľ, že v prejednávanej veci išlo o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky bez návrhu súdom (§ 153 ods. 3 a ods. 4 O.s.p.), nakoľko túto možnosť súd môže ale aj nemusí využiť. Preto nemožno podľa názoru dovolacieho súdu považovať predmetný výrok III. rozhodnutia súdu prvej inštancie za čiastkové konanie vo veci samej, ktoré by bolo možné v tejto časti zastaviť (nakoľko uvedené určenie nie je „pravým“ predmetom sporu). Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na judikát R 63/2014 uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky č. 4/2014.

12. V danom prípade bola žaloba podaná na súde prvej inštancie dňa 23. marca 2015. Výšku minimálnej mzdy v deň podania žaloby určoval § 1 písm. a/ nariadenia vlády č. 297/2014 Z.z., ktorým sa ustanovuje výška minimálnej mzdy. Podľa tohto nariadenia vlády predstavovala minimálnu mzdu za rok 2015 suma 380,- Eur; jej dvojnásobok (§ 422 ods. 1 písm. b/ CSP) je 760,- Eur.

13. Žalobca sa v tomto konaní domáhal zaplata sumy vo výške 52,13 Eur. Súd prvej inštancie mu priznal 2,40 Eur a žalobu vo zvyšku istiny ako aj celého príslušenstva zamietol. Samostatným výrokom určil neprijateľnosť zmluvnej podmienky, ktorá sa týkala žalobcom uplatnených úrokov z omeškania vo výške 28% ročne (tzv. debetné úroky) zo sumy 52,13 Eur od 14. septembra 2012 do 10. apríla 2017 (deň začatia dovolacieho konania), t. j. celkom vo výške 66,74 Eur. Žalobca podal odvolanie v časti určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky príslušenstva - tzv. debetných úrokov; odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti potvrdil. Odvolací súd teda rozhodol o peňažnom plnení vo výške 66,74 Eur. Dovolanie žalobcu v dôsledku toho smeruje proti výroku rozsudku dovolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom dvojnásobok minimálnej mzdy (66,74 Eur < 760,- Eur). Prípustnosť dovolania žalobcu je s prihliadnutím na uvedené vylúčená priamo zo zákona ustanovením § 422 ods. 1 písm. c/ CSP, pretože ide o tzv. bagateľný spor, pri ktorom je dovolací prieskum v zmysle vyššie uvedeného neprípustný.

14. Iné dôvody dovolania žalobca neuviedol. Z vyššie uvedeného dôvodu dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 421 ods. 1 v spojení s § 422 ods. 1 CSP prípustné, a preto toto podľa § 447 písm. c/ CSP odmietol.

15. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.